

Till

Högsta domstolen

Klagan över domvilla samt ansökan om resning

Klagande/sökande: Räddningstjänsten Dala Mitt, 222000-1099
Lugnetleden 3, 791 38 FALUN

Ombud 1: Advokaten Tobias Peedu
Advokatfirman NOVA AB
Box 55996, 102 16 STOCKHOLM
Tfn: 08-566 366 00 (växel); 076-282 86 72 (mobil)
E-post: tobias.peedu@nova.se

Ombud 2: Förbundsjuristen Lena Dalman
Sveriges Kommuner och Landsting
118 82 STOCKHOLM
Tfn: 08-452 70 00 (växel) 070-752 62 49 (mobil)
E-post: lena.dalman@skl.se

Motpart: Konkurrensverket, 103 85 STOCKHOLM
Chefsjuristen Per Karlsson

**Avgörande över
vilket talan förs:** Marknadsdomstolens dom 2014-01-31, 2014:1, i mål A 1/13

Undertecknande ombud får, med stöd av bifogade behörighetshandlingar, anföra och yrka nedanstående.

1. Yrkanden

- 1.1 Räddningstjänsten Dala Mitt (nedan "RDM") yrkar att Högsta domstolen (nedan "HD") undanröjer Marknadsdomstolens dom av den 31 januari 2014 i mål A 1/13 (nedan "domen" respektive "målet") och återförvisar målet till Marknadsdomstolen (nedan "MD") för ny handläggning.

1.2 RDM yrkar ersättning för rättegångskostnader med belopp som senare anges.

2. Grunder

2.1 *Domvilla på grund av grovt rättegångsfel i form av jäv*

2.1.1 Det har i målet förekommit grovt rättegångsfel – jäv – som kan antas ha inverkat på målets utgång (59 kap. 1 § 4 p. RB). I det aktuella avgörandet från MD har tre av rättens sex ledamöter varit jäviga. Dessa tre är Christer Fallenius, Per Eklund och Anders Stenlund.

2.1.2 De lagfarna ledamöterna Eklund och Fallenius har haft uppdrag för intresseorganisationen Konkurrenskommissionen, som ingår i stiftelsen Den Nya Valfärden, vilket medför att deras opartiskhet kan ifrågasättas. Det har även framkommit att domstolens ekonomiske expert Stenlund är anställd av Svenskt Näringsliv, vilket medför att även hans opartiskhet kan ifrågasättas. Konkurrenskommissionen och Svenskt Näringsliv står för värderingar och synsätt som är ägnade att minska eller förta tilltron till oavhängigheten och opartiskheten hos MD.

2.2 *Grund för resning då ledamöter och/eller ledamot av rätten har gjort sig skyldig till tjänsteförseelse*

2.2.1 De lagfarna ledamöterna Eklund och Fallenius har, i vart fall av oaktsamhet, åsidosatt sina skyldigheter i anställningen genom att underlåta att till MD uppge sina uppdrag/bisysslor i Konkurrenskommissionen samt genom att underlåta att anmäla jäv i målet. Nämnda är att betrakta som tjänsteförseelse enligt 14 § lagen om offentlig anställning. Detta kan antas ha inverkat på målets utgång (58 kap. 1 § 1 p. RB).

2.3 *Domvilla på den grunden att domen är så oklar och/eller ofullständig att det inte framgår av domen hur rätten har dömt i saken*

2.3.1 Det går av domslutet inte att utläsa vad domen sakligt sätt innebär (59 kap. 1 § 3 p. RB). I punkten 2 i domslutet har MD förbjudit RDM att vid vite

”- *på sätt som skett* (vår kursivering) vägra ge Stanley Security AB och/eller Securitas Sverige AB tillträde till brandövningsområdet Bysjön [...]”

”- tillämpa förfaranden som *till sin effekt* (vår kursivering) har samma verkan som en vägran att ge tillträde till brandövningsområdet [...]”

2.4 Rättstillämpningen som ligger till grund för domen strider uppenbart mot lag

2.4.1 Domslutet går utöver tillämplig lags ordalydelse och utöver vad som yrkats i målet.

3. Rättidsprövning

3.1 Resning enligt 58 kap. 1 § 4 p. RB samt klagan över domvilla enligt 59 kap. 1 § 3 och 4 p RB

3.1.1 Ansökan görs inom sex månader från det att domen vunnit laga kraft. RDM har varken känt till eller bort känna till förekomsten av bisysslor eller de övriga omständigheter som utgör grund för rättegångsfel under rättegången och i domen.

4. Bakgrund

4.1 Målet i MD rör en förbudstalan med stöd av 3 kap. 27 – 32 §§ konkurrenslagen. Kärnfrågan rör huruvida privata aktörer – Stanley Security Sverige AB och Securitas Sverige AB - ska få tillträde till en övningsplats för kommunal räddningstjänst. Övningsplatsen, som ligger i Borlänge, heter Bysjön. Fastigheten som Bysjöns övningsområde är belägen på ägs av Borlänge kommun och arrenderas av kommunalförbundet RDM. För andrahandsupplåtelse krävs, enligt arrendeavtalet, godkännande från Borlänge kommun.

4.2 RDM är ett kommunalförbund i Dalarna som svarar för räddningstjänsten i medlemskommunerna Falun, Borlänge, Säter och Gagnef. RDM har en årsomsättning på cirka 100 MSEK, varav cirka 95 % av budget avser anslagsverksamhet.

- 4.3 **Den Nya Välfärden** är en opinionsbildande svensk stiftelse som stöds av bl.a. Svenskt Näringsliv.¹ Stiftelsen har sina rötter i den s.k. 4 oktoberrörelsen, vars budskap var att stoppa löntagarfonderna. Värt notera är att 4 oktoberrörelsen hade stöd från SAF och Industriförbundet; SAF och Industriförbundet gick samman år 2001 varvid Svenskt Näringsliv bildades. **Konkurrenskommissionen** är en del av stiftelsen Den Nya Välfärden som själva beskriver sig som en fristående kommission bestående av experter i upphandlings- och konkurrensfrågor. Konkurrenskommissionen finansieras helt av privata medel och granskar offentlig snedvridning av konkurrensen.
- 4.4 **Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB)** är en svensk myndighet som bland annat upphandlar utbildningen "Räddningsinsats" som är en grundkurs för deltidsbrandmän. MSB upphandlar externa anordnare för en del av dessa utbildningar och tecknar avtal med olika företag
- 4.5 **Stanley Security Sverige AB** är ett säkerhets- och brandskyddsföretag som omsätter ca 1 500 MSEK och som har avtal med MSB för utbildningen Räddningsinsats. Stanley Security Sverige AB ingår i den multinationella Stanley Black & Decker-koncernen som totalt omsätter ca 11 miljarder USD, dvs. cirka 70 000 MSEK.
- 4.6 **Security Sverige AB** är ett annat säkerhetsföretag som är underleverantör åt Stanley Security Sverige AB avseende utbildningen Räddningsinsats. Securitas Sverige AB har en omsättning på cirka 4 100 MSEK och ingår i den multinationella Securitaskoncernen som totalt omsätter 66 000 MSEK.

5. Utveckling av talan – jäv

- 5.1 RDM gör gällande att två av MD:s lagfarna ledamöter varit jäviga och att detta kan antas ha inverkat på målets utgång. Jävet rör Per Eklund och Christer Falenius. Därutöver görs gällande att även den ekonomiska experten Anders Stenlund varit jävig.

¹ Bilaga 8

Eklund och Fallenius

- 5.2 Eklund och Fallenius är båda kvalificerade jurister; Eklund är pensionerat hovrättsråd och Fallenius pensionerad ordförande för MD. Numera är de båda ersättare för vice ordföranden och juristledamoten i MD.
- 5.3 Eklund och Fallenius är även ledamöter i Konkurrenskommissionen, som ovan nämnts är en del av intresseorganisationen Den Nya Valfärden (tillsammans "Intresseorganisationen"). Genom Intresseorganisationens egna uppgifter, utredningar, uttalanden m.m. är står det klart att Intresseorganisationen har en mycket kritisk hållning till offentlig, och särskilt kommunal, verksamhet.²
- 5.4 Intresseorganisationen har retoriskt en närmast aggressiv framtoning när det gäller kommuner och kommunala bolag, vilka utmålas som "sorgebarn"³ "skurkar i laglöst land"⁴ och "brottslingar" som döms men struntar i domen⁵. Konkurrenskommissionen förklarar sig stå "på lagens sida" mot myndigheterna.⁶ Intresseorganisationen uppger att man länge motarbetat kommunala bolag.⁷ Uttalandena är tendentiösa och ger inte en rättvisande helhetsbild av vad som hänt.
- 5.5 Intresseorganisationen har också tagit fram ett antal skrifter, bl.a. "Kommunala Bolag – Laglöst Land" (2009).⁸ Boken är skriven av Mårten Hylltner och Micha Velasco, båda var år 2009 anställda hos Den Nya Valfärden. Hylltner arbetar numera på Konkurrensverket och var ett av Konkurrensverkets ombud i det aktuella målet. Velasco är fortfarande anställd inom Den Nya Valfärden. Boktiteln till trots baserar sig rapporten endast på 17 kommunala bolag (av totalt cirka 1 500 bolag), vilket indikerar att det rimligen måste råda stor osäkerhet om boktiteln speglar verkligheten. I en helt nyutkommen skrift, Ingen insyn, påstås att 89 procent av kommunerna bryter mot lagen.⁹

² Bilaga 1

³ Bilaga 12

⁴ Bilaga 2

⁵ Bilaga 2 och 3

⁶ Bilaga 2

⁷ Bilaga 7

⁸ Bilaga 4

⁹ Bilaga 3

- 5.6 Intresseorganisationen framställer sig och sin verksamhet på sådant sätt att en informationsmottagare kan förledas att tro att det skulle vara fråga om ett offentligt organ eller en offentlighetsrättslig organisation. Intresseorganisationen använder begrepp som "kommission" och "ombudsman" samt gör egna utredningar. Inom ramen för dess verksamhet bereder den exempelvis kommuner tillfälle att inom korta tidsfrister komma in med yttrande över Intresseorganisationens preliminära bedömning i något utvalt ärende.¹⁰ Om kommunen inte hinner yttra sig inom angiven tid, blir sannolikt den slutliga bedömningen densamma som den preliminära. Hanteringen framstår inte som seriös och Intresseorganisationens slutliga uttalande eller motsvarande grundar sig inte på någon objektiv granskning eller prövning.
- 5.7 Den Nya Valfärden var vid lagens tillkomst kritisk mot hur konfliktlösningsbestämmelserna i konkurrenslagen utformades. Intresseorganisationen var mycket kritisk i sitt remissvar över lagförslaget.¹¹ När reglerna trädde ikraft uppmärksammade Konkurrenskommissionen detta i sin tidning år 2010.¹² Artikeln på tidningens sida 19 är försedd med en illustration som troligtvis ska föreställa hur kommunerna slår ut företagare och i texten står att det i första hand är Konkurrensverket som ska driva dessa ärenden, men att Företagarombudsmannen "letar upp och anmäler fall till Konkurrensverket". Man tänker sig alltså att först anmäla fall till Konkurrensverket och därefter låta sina egna ledamöter döma i dessa mål, men då i rollen som domare i MD.
- 5.8 Konkurrensverket förlorade det nu aktuella målet (KKV ./ RDM) i tingsrätten. Det ligger då nära till hands att Konkurrenskommissionen nu – efter framgång för Konkurrensverket i MD – skulle uppmärksamma det första prejudikatet på området. En sökning på hemsidan ger dock inga träffar. Intresseorganisationen förefaller inte heller sedan oktober 2013 lägga ut någon uppdaterad information om domar rörande konfliktlösningsbestämmelserna. En artikel om ett kommunalt gym som publicerades 2013-10-21¹³ har exempelvis inte uppdaterats, trots att Stockholms tingsrätt under våren 2014 dömt i målet.¹⁴

¹⁰ Se exempel i bilaga 11. Till brevet i bilagan fogades en sju sidor lång rättsutredning (här utelämnad) och den aktuella kommunen fick tio dagar på sig att yttra sig.

¹¹ Bilaga 12. Den Nya Valfärden var formellt inte remissinstans, utan inkom på eget initiativ in med ett remissyttrande.

¹² Bilaga 7

¹³ Bilaga 13

¹⁴ Dom 2014-04-09 i mål T 16810-12. KKV:s talan lämnades utan bifall och KKV har överklagat domen.

- 5.9 Intresseorganisationen har däremot på senare tid låtit - och tillåtits - sprida sin uppfattning om lagen via Svenskt Näringslivs hemsida.¹⁵ Där uttalar Den Nya Valfärden att lagen är ett "får i vargakläder", och att "offentliga aktörer leker entreprenörer". Man uttalar också att kommunerna utan risk kan strunta i lagen. "Lagstiftning som drabbar enskilda och företag är drakonisk, men så fort det handlar om kommuner eller myndigheter så åker de vadderade silkesvantarna på".¹⁶
- 5.10 De lagfarna ledamöterna Fallenius och Eklund är alltså ledamöter i Konkurrenskommissionen. De får därför antas dela Den Nya Valfärdens värdegrund när det gäller kommunal verksamhet. Båda uttalar sig i sociala media i enskilda fall, som inte prövats i domstol, utan enbart utsatts för Konkurrenskommissionens ensidiga granskning. Eklund uttalade sig i ett enskilt fall så sent som två dagar före den nu ifrågasatta domen. Fallenius gjorde ett uttalande i ett upphandlingsfall senast i mars 2014.¹⁷ Fallenius har även uttalat sig i massmedia.¹⁸
- 5.11 Fallenius och Eklund har därför varit jäviga vid handläggningen av aktuellt mål. Deras engagemang i Konkurrenskommissionen/Intresseorganisationen utgör en sådan omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för deras opartiskhet och oavhängighet i målet. Ledamöterna har haft uppdrag för en intresseorganisation – Intresseorganisationen – som tydligt tar ställning för det privata näringslivets intressen *mot* det offentliga intressen.

RDM kontaktade den 9 juni 2014 Marknadsdomstolen för att kontrollera huruvida Eklund och Fallenius anmält bisyssla. RDM fick en skriftlig bekräftelse att ingen av dem gjort någon sådan anmälan. Den 12 juni 2014 togs Christer Fallenius namn bort på Konkurrenskommissionens hemsida.

Stenlund

- 5.12 Stenlund var en av de ekonomiska experterna i målet. De ekonomiska experterna är inte lagfarna, utan ska besitta kunskap ifråga om ekonomi och konkurrensfrågor. Stenlund är anställd på Svenskt Näringsliv, där han arbetar med konkurrensfrågor, konsumentpolitik och marknadsrätt. Svenskt Näringsliv

¹⁵ Bilaga 9.

¹⁶ Bilaga 9

¹⁷ Bilaga 5

¹⁸ Bilaga 6

var en av de mest pådrivande krafterna för att få till stånd konfliktlösningsreglerna.¹⁹ Svenskt Näringsliv driver fortfarande frågan, och delar uppenbarligen uppfattningen om lagen som ett ”får i vargakläder”,²⁰ eftersom man publicerar Den Nya Välfärdens uppfattning på det sätt man gjort. På den aktuella sidan på Svenskt Näringslivs webbplats finns hänvisningar till Konkurrenskommissionens chefsjurist Pär Cronhult och till Konkurrensverkets generaldirektör. Detta signalerar enligt RDM:s uppfattning budskapet att Svenskt Näringsliv delar både Konkurrenskommissionens och Konkurrensverkets syn på kommunernas verksamhet. Svenskt Näringsliv har även på sin hemsida välkomnat utgången i detta mål.²¹ Som tidigare nämnts, understödjer Svenskt Näringsliv Den Nya Välfärden.²²

- 5.13 Alla nu angivna omständigheter är också ägnade att minska tilltron till oavhängigheten och opartiskheten hos domstolen. RDM menar att det säkerligen föreligger en viss tröskel innan en person, anställd på Svenskt Näringsliv, öppet skulle gå emot sin arbetsgivares hållning i en fråga och ogilla en talan om offentlig säljverksamhet. RDM menar därför att även Stenlund ska anses jävig i målet. Stenlund arbetar för en intresseorganisation – Svenskt Näringsliv – som tydligt tar ställning för det privata näringslivets intressen *mot* det offentliga intressen. I mål om säljverksamhet uppträder – till skillnad från andra mål i Marknadsdomstolen – alltid offentliga sektorn som motpart till Konkurrensverket. RDM menar att Stenlund generellt inte borde tjänstgöra i den här måltypen. Det finns andra ekonomiska experter att tillgå som inte är knutna till någon viss organisation.²³

Fallenius, Eklund och Stenlund

- 5.14 Det finns således legitima tvivel avseende Fallenius, Eklunds och Stenlunds oberoende, oavhängighet och opartiskhet i målet. Eftersom det rör sig om flera ledamöter, i högsta instans och i det första prejudicerande fallet rörande reglerna om offentlig säljverksamhet, är rättegångsfelet att betrakta som grovt.

¹⁹ Jfr prop. 2008/09:231 s. 14 m.

²⁰ Bilaga 9

²¹ Bilaga 9.

²² Bilaga 8.

²³ Bilaga 10

Rättegångsfelet – jävet – kan antas ha påverkat utgången i målet

- 5.15 Tre ledamöter har varit jäviga. Enligt RDM har domslutet och domskälen styrts av ovidkommande hänsynstaganden. Detta visar sig i en rad brister i domen. Förutom själva domslutet, som berörs i senare avsnitt, vill RDM peka på utvalda domskäl som inger särskild tveksamhet.
- 5.16 Det är Konkurrensverket som har att visa att förutsättningar för förbud föreligger. I domen resonerar MD kring storleken på inträdeskostnader för en ny aktör på marknaden. Det framstår då som egendomligt att MD i p. 110 utgår från att det *inte* är bevisat att kostnaderna uppgått till så mycket som 150 000 – 200 000 kr. En dom ska utgå från vad som är *bevisat*. I det här fallet hade RDM vitsordat en kostnad på 80 000 kr för containrar och hyra av moduler för duschar och undervisning. Ändå utgår MD från vad som *inte* är bevisat, dessutom med egna antaganden att extrakostnader i form av anpassning m.m. skulle tillkomma.
- 5.17 I p.111 gör domstolen ett egna antaganden kring merkostnaderna för att lägga kurser i Västerås respektive Avesta utan stöd i någon konkret utredning i målet.
- 5.18 I p. 112 framhåller domstolen att Bysjön är ”mer utvecklat” och att Bysjöns beskaffenhet har kunnat tillmätas betydelse som ”mervärden” i MSB:s upphandlingar. RDM vill peka på att MSB:s upphandlingar är funktionsupphandlingar. MSB kräver att anläggningen ska klara vissa angivna utbildningsmoment. Gör anläggningen det så spelar det ingen roll om det erbjuds ett mer ”utvecklat” övningsfält i något av övriga anbud. Enligt lagen om offentlig upphandling får utvärdering enbart ske utifrån i förväg angivna kriterier.
- 5.19 I p. 117 görs intresseavvägningen enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen. Förbud får inte meddelas om förfarandet är försvarbart från allmän synpunkt. Räddningstjänst är en ytterst viktig samhällsfunktion. Det är obligatoriskt enligt lag att ha räddningstjänst i den kommunala verksamheten. RDM har då svårt att förstå hur MD resonerat när man enbart sett till planeringshorisonten för att en privat aktör ska få ta övningsfältet i anspråk. De aktuella reglerna har inte sitt ursprung i EUF-fördraget. Det finns alltså ingen koppling till den inre marknaden. Vad vi i stället ser är att MD anser att ett storföretags ovilja att till en

kostnad av 80 000 kr ordna med en egen övningsplats väger tyngre än RDM:s rätt att råda över sitt eget övningsfält för utbildning av sin räddningstjänstpersonal.

- 5.20 Genom de resonemang MD gjort i p. 110 – 112 har MD – med frångående av åberops- och bevisbörderegler – lyckats få det att se ut att storleken på inträdeshindren för Stanley Security och Securitas är större än som var vitsordat och styrkt i målet.
- 5.21 I p. 114 – 115 kommer MD fram till att RDM:s vägran att upplåta övningsfältet i Bysjön i vart fall varit ägnat att snedvrida eller hämma konkurrensen samt att förfarandet varit av betydelse för konkurrenstrycket. MD konkretiserar inte alls på vilket sätt detta skulle ske. RDM kan över huvud taget inte förstå på vilket sätt RDM:s beteende påverkar marknaden. RDM ifrågasätter om förfarandet över huvud taget har någon marknadspåverkan och om det ens är ägnat att ha det. Det är fundamentalt att utveckla detta i domen, eftersom det är en förutsättning för bifall till Konkurrensverkets talan. I dessa punkter anser RDM att MD kommit med skenmotiveringar i form av citat av lagtext.
- 5.22 Ytterligare en ytterst allvarlig skenmotivering finns i p. 119. Domstolen hänvisar till ”En samlad bedömning” utan några andra ledtrådar. Och detta sker när högsta instans gör en helt annan bedömning än underinstansen.
- 5.23 Enligt RDM har MD ”sneddat” på ett stort antal punkter. Domen ger intrycket av att man bestämt sig från början. Avgörandet signalerar att Konkurrensverket kan komma med undermåliga utredningar och ändå utverka förbud i domstolarna.

6. Utveckling av talan – tjänsteförseelse

- 6.1 Enligt lagen om offentlig anställning får en arbetstagare inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende. MD har bekräftat att varken Eklund eller Fallenius har anmält bisyssla till MD. De lagfarna ledamöterna Eklund och Fallenius har, i vart fall av oaktsamhet, åsidosatt sina skyldigheter i anställningen genom att underlåta att till MD uppge sina uppdrag/bisysslor i Konkur-

renskommissionen samt genom att underlåta att anmäla jäv i målet. Nämnda är att betrakta som tjänsteförseelse enligt 14 § lagen om offentlig anställning.

- 6.2 Tjänsteförseelsen kan antas ha påverkat målets utgång. Härvid hänvisas till p. 5.15 – 5.23.

7. Utveckling av talan – oklart/ofullständigt domslut

- 7.1 Tingsrätten lämnade Konkurrensverkets talan utan bifall i detta mål. Marknadsdomstolen kom till motsatt slut än tingsrätten, med oklara formuleringar i domslutet och utan vägledande motiveringar i skälen avseende hur domslutet ska förstås.
- 7.2 Så som anförts ovan under grunder går det inte av domslutet att utläsa vad domen sakligt sätt innebär. MD har i domen förbjudit RDM att vid vite ”- *på sätt som skett* (vår kursivering) vägra ge Stanley Security AB och/eller Securitas Sverige AB tillträde till brandövningsområdet Bysjön [...]”
”- tillämpa förfaranden som *till sin effekt* (vår kursivering) har samma verkan som en vägran att ge tillträde till brandövningsområdet [...]”
- 7.3 Domslutet är i denna del så pass oklart och oprecist att varken RDM eller annan läsare kan förstå vidden eller innehållet i förbudet. RDM förstår inte innebörden av ett förbud ”på sätt som skett” och förstår inte heller vilka förfaranden som till sin effekt skulle kunna anses ha samma verkan som det förbjudna förfarandet. RDM saknar därför möjlighet att på förhand kunna ta ställning till om ett eventuellt nekande avseende tillträde kan komma att aktualisera att ålagt vite om en miljon kronor åläggs RDM. RDM har inte heller möjlighet att utifrån domslutet kunna ta ställning till om vite kan komma att åläggas RDM för det fall fastighetsägaren Borlänge kommun nekar andrahandsupplåtelse eller dröjer med ett godkännande avseende en andrahandsupplåtelse.
- 7.4 Den närmaste vägledningen som ges i domskälen återfinns i punkt 119 i domen;

Vid en samlad bedömning finner Marknadsdomstolen att det inte kan anses oproportionerligt att förbjuda RDM vid vite att vägra Stanley Security och/eller Securitas tillträde till övnings-

fältet i Bysjön på sätt som skett i samband med den tredje t.o.m. femte upphandlingen. Av effektivitetsskäl bör förbudet även omfatta ett förfarande som väsentligen överensstämmer med dem som förbjuds, eftersom det i annat fall finns en risk för att förbudet kan bli verkningslöst (anförda prop. s. 60). Förbudet ska utformas på det sätt som framgår av domslutet.

- 7.5 Det enda förtydligande som egentligen framgår av skälen är således att det som avses med förbudet är ett agerande på sätt som skett i samband med den tredje t.o.m. femte upphandlingen. Upphandlingarna kommenteras i viss mån i punkterna 99–101 i domen. Vad som däri anges innebär dock inte en tillräcklig förklaring för att RDM ska kunna veta vilka förfaranden som avses och vilka ageranden som träffas av vitesförbudet. RDM kommer att följa en slutlig dom i denna fråga – oavsett om den är till RDM:s fördel eller ej – men måste veta vad som träffas av ett eventuellt vitesförbud. Exempelvis kan RDM:s verksamhet komma att ändras eller utvecklas på sådant sätt att det uppstår kapacitetsbrist – vad medför då detta med avseende på vitesförbudet? I arrendeavtalet mellan RDM och fastighetsägaren Borlänge kommun finns även ett krav på att fastighetsägaren ska lämna sitt godkännande till en andrahandsupplåtelse av Bysjön. Rimligen kan ett sådant godkännande inhämtas först sedan förfrågningsunderlaget offentliggjorts i varje upphandling. Detta medför att ett godkännande inte kan inhämtas i förväg vilket MD synes argumentera för i punkten 100 i domen. RDM förstår inte heller, utifrån domslutets utformning, hur RDM ska kunna ta ställning till om vite kan komma att åläggas RDM för det fall fastighetsägaren skulle neka en andrahandsupplåtelse eller dröja med ett godkännande av sådan upplåtelse. Kommer RDM ändå att åläggas vite enligt MD:s dom? Innefattas även nuvarande eller framtida aktörer som kan komma att anordna utbildningen Räddningsinsats? Gäller förbudet även andra utbildningar?
- 7.6 Domslutet är utformat som ett förbud. RDM kan emellertid inte se annat än att domen egentligen – med hjälp av negationer – innebär ett *påbud* för RDM att bedriva uthyrning av Bysjön. RDM är alltså *ålagd* att hyra ut; något som inte är i linje med lagens karaktär av förbudslagstiftning.
- 7.7 RDM vill även lyfta att Konkurrensverkets processföring i målet har varit präglad av att verket satsat stora resurser och ingivit ett mycket omfattande processmaterial. För att RDM ska kunna tillvarata sin rätt har detta medfört att även RDM fått lägga ner stora resurser, med höga rättegångskostnader som följd. Eftersom domslutet är så pass oklart och otydligt känner RDM oro om ändrade förutsättningar skulle kunna medföra kommande processer gällande frågan om vite ska dömas ut eller ej då domen är oklar i dessa avseenden. För det fall en förändring skulle ske av RDM:s verksamhet skulle RDM även ris-

keras en ny kostsam process för att få klarhet i förbudets omfattning. Oavsett om det i framtiden uppkommer ändrade förutsättningar måste RDM veta vad förbudet avser och omfattar för att kunna veta på vilket sätt RDM ska agera för att fullt ut kunna följa domen.

8. Utveckling av talan – rättstillämpningen som ligger till grund för domen strider uppenbart mot lag

- 8.1 RDM gör gällande att MD gått utöver vad Konkurrensverket yrkat i målet. De kursiverade tillägg som framgår av p. 7.2 innebär enligt RDM *dels* att det förbud som medelats RDM inte överensstämmer med vad som yrkades av Konkurrensverket, *dels* – beträffande andra strecksatsen – att Marknadsdomstolen knutit förbudet till *effekten* av ett förfarande och inte till ”förfaranden som väsentligen överensstämmer med det förfarande som förbjuds”.
- 8.2 RDM gör gällande att andra strecksatsen i domslutet står i direkt strid mot lagtexten i 3 kap. 29 § konkurrenslagen. Lagtexten stadgar att ett förbud även får omfatta ett förfarande eller en verksamhet som *väsentligen överensstämmer* med det förfarande eller den verksamhet som förbjuds. Av lagmotiven framgår att bestämmelsen avser att förhindra att den som omfattas av förbudet företar en i sak ganska betydelselös modifiering av det förbjudna beteendet och på så sätt kringgår bestämmelsen. Här har MD i stället knutit förbudet till *effekten*. RDM förbjuds att vidta åtgärder som har samma effekt som det förbjudna, hur förfarandet än ser ut. Vilka dessa förfaranden är framgår inte. Domskälen ger ingen vägledning eftersom MD enbart skriver att ”förbudet ska utformas på det sätt som framgår av domslutet”.

9. Avslutande synpunkter – varför återförvisning?

- 9.1 Målet rör frågor av principiell natur för kommuner och landsting.
- 9.2 Genom domen får anses ha slagits fast att en privat aktör kan tilltvinga sig tillträde till kommunal egendom med stöd av konfliktlösningsreglerna, trots låga inträdeshinder. Det här rörde ett multinationellt säkerhetsföretag, där en kostnad på 80 000 kr måste betraktas som en mycket blygsam summa.

- 9.3 Man ska också betänka att det här förbudet är tänkt att gälla tills vidare. Förbudet kan enligt 3 kap. 31 § 2 st. konkurrenslagen endast hävas av domstol. Och då måste det finnas "särskilda skäl" till det. Om RDM vill ändra sin verksamhet måste alltså talan väckas på nytt.
- 9.4 En ytterligare oklarhet är om MD:s beslut endast gäller i förhållande till Securitas och Stanley Security eller om alla tänkbara intressenter ska få hyra. Om "förmånen" endast gäller de i domen namngivna bolagen, innebär domen ingenting annat än att dessa bolag fått en konkurrensfördel framför andra. Detta var säkerligen inte meningen med lagen.
- 9.5 RDM ställer sig också frågan om domen generellt innebär att privata företag ska få tillgång till anläggningar och lokaler som innehas av kommuner och landsting.
- 9.6 En annan övergripande frågeställning är om egendomsskyddet för det allmänna och dess anläggningar, som bekostats av skattebetalarna, ska få undergrävas av konkurrensrättsliga överväganden som är så oklara att man inte förstår deras innebörd.
- 9.7 Det finns, bortsett från den här domen, inga fler avgöranden från Marknadsdomstolen. Däremot har två domar överklagats och väntar på att avgöras i MD. Många frågetecken behöver rätas ut. RDM – och kommunsektorn – ser med oro på om detta mål ska få stå kvar som prejudikat, trots den bristande handläggningen. Rättegången har enligt RDM inte uppfyllt lagens krav. Målet ska därför återförvisas till MD för ny handläggning.

10. Bevisning

Skriftliga bevis

- 10.1 Utskrifter från Intresseorganisationens hemsida (www.dnv.se) – Bilaga 1 – till styrkande av

Att Fallenius och Eklund är ledamöter av Konkurrenskommissionen; samt;

Att Intresseorganisationen är en intressedriven organisation med som är starkt kritisk till offentliga, och särskilt kommunala, myndigheter och dess bolag.

- 10.2 Utskrift från Intresseorganisationens egen tidskrift "4 oktober", 2009 – Bilaga 2 – till styrkande av

Att stiftelsen "Den Nya Välfärden" och "4 oktober rörelsen" har ett direkt samband;

Att Intresseorganisationen beskriver kommuner med orden "Kommuner skurkar – i laglöst land" och beskriver sin egen verksamhet med orden "På lagens sida mot myndigheterna";

Att Intresseorganisationen beskriver dess egen chefsjurist Pär Cronhult med orden "Pär Cronhult står på lagens sida mot myndigheterna";

Att Intresseorganisationen beskriver kommunala bolag som skurkar i laglöst land;

Att Intresseorganisationen beskriver kommuner som brottslingar som döms – men struntar i domen;

- 10.3 Utskrift från Intresseorganisationens sammanfattning av dess egen rapport "Ingen insyn – 89 procent av kommunerna bryter mot lagen" – Bilaga 3 – till styrkande av

Att Intresseorganisationen 2014 påstår att 89 % av kommunerna bryter mot lagen, och alltså har en kritisk inställning till kommuner, kommunala bolag och landsting.

- 10.4 Utskrift från Intresseorganisationens sammanfattning av dess egen rapport "Kommunala bolag – laglöst land" – Bilaga 4 – till styrkande av

Att Intresseorganisationen ger uttryck för en uppfattning att endast ett fåtal kommunala bolag följer gällande lagar.

- 10.5 Intresseorganisationens remissvar över departementspromemorian "Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden", - bilaga 12. – till styrkande av

Att kommunerna beskrivs som "sorgebarn".

- 10.6 Utskrifter från sociala media (Mynewsdesk) – Bilaga 5 – till styrkande av

Att Eklund och Fallenius har gjort uttalanden i ärenden utan prövning i sak respektive med hänvisning till "utredning som gjorts av den oberoende expertgruppen Konkurrenskommissionen"; och att

Eklund och Fallenius varit ledamöter i Konkurrenskommissionen när RDM-målet avgjordes.

- 10.7 Utskrift från tidskriften Upphandling24, utgiven 2013-11-13 – Bilaga 6 – till styrkande av

Att Fallenius i vart fall sedan november 2013 har varit ledamot i Konkurrenskommissionen;

Att Fallenius gjort uttalanden i massmedia (press och TV)

- 10.8 Utskrift från Intresseorganisationens egen tidskrift "4 oktober", 2010 – Bilaga 7 – till styrkande av

Att Den Nya Valfärden länge motarbetat kommunala bolag,

Att Intresseorganisationen uppger att det är i första hand Konkurrensverket som ska driva ärenden enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen, men att Företagarombudsmannen letar upp fall och anmäler dem till Konkurrensverket; samt

Att Intresseorganisationen uppger att dess organ Företagsombudsmannen år 2010 anmält två fall och att båda de anmälda verksamheterna är olagliga.

- 10.9 Artikel i Skövde Nyheter – Bilaga 8 – till styrkande av att Intresseorganisationen får understöd av Svenskt Näringsliv.

- 10.10 Utskrifter från Svenskt Näringslivs hemsida (www.svensktnaringsliv.se) – Bilaga 9 – till styrkande av

Att Svenskt Näringsliv beskriver de s.k. konfliktlösningsreglerna i konkurrenslagen 3 kap. 27 § beskrivs som "får i vargakläder";

Att Svenskt Näringsliv anser att lagen är tandlös och att "lagstiftning som drabbar enskilda och företag är drakonisk, men så fort det handlar om kommuner eller myndigheter så åker de vadderade silkesvantarna på;

Att Svenskt Näringsliv välkomnar utgången i MD i målet KKV ./ RDM; samt

Att Svenskt Näringsliv delar Den Nya Valfärdens åsikter om konkurrenslagen.

- 10.11 Utskrift från Intresseorganisationens egen tidskrift "4 oktober", 2013 - Bilaga 13 - till styrkande av att någon uppdatering inte skett sedan oktober 2013 på organisationens hemsida rörande mål om offentlig säljverksamhet

Sakframställningsvis återopade dokument

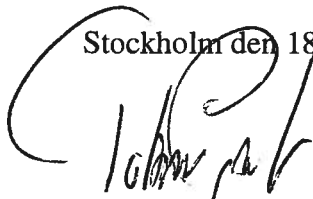
- 10.12 Utskrift från MD:s hemsida – Bilaga 10 – till belysande av dess organisation och sammansättning.

- 10.13 Brev från Intresseorganisationen till Kristinehamns kommun, 2014-02-17 – Bilaga 11 – till belysande av organisationens arbetsätt.

- 10.14 Remissvar från Den Nya Valfärden angående departementspromemorian "Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet - Bilaga 12, - till belysande av Intresseorganisationens inställning till kommuner och landsting

- 10.15 Utskrift från Stanley Security Solutions hemsida - Bilaga 14 - till belysande av storleken på och omsättningen hos företaget ifråga.

Stockholm den 18 juni 2014

Tobias Peedu

Mobil: 076-282 86 72
Växel: 08-566 366 00
E-post: tobias.peedu@nova.se

Lena Dalman

Mobil: 070-752 62 49
Växel: 08-452 70 00
E-post: lena.dalman@skl.se

Bifogas:

Behörighetshandlingar

Bilagorna 1-14

